

SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija Poljanska cesta št. 32.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je na Poljanski cesti h. št. 32.

Izhaja vsak dan, izvemži nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 19.

V Ljubljani, v sredo 23. januarija 1884.

Letnik XII.

Wurmbrandov predlog.

Z Dunaja, 22. januarija.

Državni zbor se danes snide in bode imel že v prvih svojih sejah rešiti jako sitno in težavno nalogo. Poslanec Wurmbrand je namreč že pred dvema leti stavil predlog, da naj se nemški jezik proglasi kot državni jezik naše države. Poseben odsek je pretresal ta predlog in naposled z večino sklenil zbornici nasvetovati, naj o njem prestopi na dnevni red. Manjšina pa zahteva od vlade, naj osnuje načrt postave, po kateri se ima nemščina proglasiti za državni jezik in izvršiti 19. člen državne temeljne postave.

Nekaj enakega se je zahtevalo že l. 1865, pa sprevidelo se je tedaj, da je nemogoče napraviti tako postavu, in zato je bil dotični nasvet od tedanje liberalne večine in liberalne vlade zavržen. Tudi pozneje je liberalna vlada sprevidela, da se taka prednost, kakoršno hoče Wurmbrand postavno zagotoviti nemškemu jeziku, ne da lahko doseči, in zato nobena ni poskušala take postave nasvetovati, zlasti ker nemški jezik dejansko velja kot notranji vradni jezik in mu te pravice nihče ne krati in ne odreka. Tudi Wurmbrand sam in njegovi liberalni tovariši so sprevideli, da zahtevajo reč, ki se ne da tako lahko rešiti, in zato so bili sami zadovoljni, da dotični načrt ni prišel na dnevni red.

Ko se je pa pred Božičem sošel državni zbor, pokazalo se je, da so levičarji med seboj razdvojeni, in da en del zahteva, naj se slovo dá državnemu zboru, en del pa, da se izstopu liberalne stranke jako protivi. Treba je bilo toraj novega oboda za razpadajočo stranko, novega praporja, okolo kterega bi se zamogli vsi zbrati.

Kdor išče, on najde; tudi liberalci so kmalo našli vez, ki bi imela na novo skrpati liberalno stranko, ter ji pridobiti morda še nekaj privržencev izmed dosedanje večine. Najpripravnejši predmet za to se jim je zdel Wurmbrandov predlog, zato so v zadnji seji pred Božičem po svojem kolovodji zahtevali, naj se ta predlog po novem letu prej ko

mogoče dene na dnevni red. In dr. Smolka, velikodušen kakor je, obljubil je nemudoma, da bode Wurmbrandov in Herbstov predlog, ki zadeva jezikovne razmere na Českem, dejal na dnevni red prve seje po božičnih praznicah.

Da Wurmbrandov predlog res nima družega pomena in namena, izbleknil je poslanec Foregger, ki je bil pred 14 dnevi v Celji k razgovoru sklical svoje volilce. Razpravljal je vprašanje, ali naj levica hrbet obrne državnemu zboru ali ne. Rekel je, da to je zadnje sredstvo, ki se sme rabiti le tedaj, ako nevarnost preti državi. Herbstov predlog, ki zadeva samo deželo česko, se stranki ni zdel tako važen, da bi zarad njegovega zavrženja popustila državni zbor; vse drugače pa je, kakor je rekel Foregger, s predlogom Wurmbrandovim; ako bi ga desnica zavrgla, bi bil to tak napad na nemško narodnost in na edinost države, da bi se morala liberalna večina poprijeti zadnjega sredstva za brambo proti tako silovitemu napadu na nemštvo. Na vprašanje, kaj bi storila manjšina, ako bi se večina odločila za izstop, odgovoril je Foregger, da bi v tem slučaju tudi manjšina potegnila za večino, in da ne bo nobenega razpota med liberalci.

Wurmbrandov predlog toraj sedaj nima družega namena, kakor da se večina in manjšina med seboj skušate, ktera izmed njiji je močnejša in ktera se bode prej razdrobila. Jezikovne zadeve so pri tej reči le deveta briga. Ako hoče desnica obvarovati svoj vpliv in dosedanjo večino, mora z združenimi močmi odbiti Wurmbrandov predlog. Kolikor se do zdaj kaže, se bode to tudi zgodilo; vsi sprevidijo pomen Wurmbrandovega predloga in najveljavnejši možje izmed desnice bodo govorili zoper ta predlog. Prvi bo poprijel besedo grof Hohenwart, za kterim so še oglašeni Čiam Henrik, Rieger, Groholski, Hausner, Javorski, Klaič itd. Tudi dr. Vošnjak misli govoriti, da bode pobijal, kar je Foregger čenčal pred spodnje-štajarskimi volilci.

Levičarji pa niso tako složni med seboj, in Coroninijev klub ne mara v tej zadevi potegniti z liberalci; istrijski, tržaški in južno-tirolski italijanski poslanci čutijo, da bi s tem predlogom, ako bi

obveljal, vrat zavili italijanskemu jeziku, ki v omejenih krajih sedaj velja kot uradni jezik, zato nečejo glasovati z liberalci; Rusini pa so menda za Wurmbrandov predlog, zato se je neki glasovanje v Coroninijevem klubu prepustilo proti volji posameznih poslancev.

Liberalci so mislili, da bodo z Wurmbrandovim predlogom tudi desnici odvzeli nekoliko glasov, ker so se nadejali, da bodo konservativni nemški poslanci gotovo glasovali z njimi za prednost svojega maternega jezika. Toda pošteni nemški poslanci vidijo, da se nemškemu jeziku ne godi nobena krivica, da že zdaj dejansko velja kot uradni jezik, da liberalci s svojim predlogom ne nameravajo nič družega, kakor večino razrušiti in se zopet speti na konja, zato pa so oni odločno zoper predlog Wurmbrandov. Edini Lienbacher je nekako omahoval, vendar pa se o njem še ne more trditi, da je njegovo stališče v tem prašanju enako kakor liberalnih levičarjev, že se približuje desnici, s ktero bi tudi v tem slučaju rad glasoval. Desnica hoče pokazati, da spoštuje nazore spretnega solnograškega poslanca, in hoče v svojem predlogu naštetii vzroke, zarad kterih ne more glasovati za Wurmbrandov predlog, ampak nasvetuje prestop na dnevni red. Prvi vzrok je, državni zbor po določili § 11 lit. m. državnega reda ni kompetenten ali poklican sklepati izvrševalne postave k 19. členu državne temeljne postave, kar Wurmbrandov predlog namerava, ampak da je to deloma reč deželnih zborov, deloma pa vlade in njenih ukazov. Dalje se bode povdarjalo, kakor naglašja tudi poročilo odsekovo, da že zdaj uradi nemščino rabijo med seboj in da nihče temu ne oporeka.

Za tako vtemeljen prestop na dnevni red bode vsakemu Nemcu, toraj tudi g. Lienbacherju mogoče glasovati, zato smemo že zdaj reči, da se nade levičarjev pri g. Lienbacherju ne bodo spolnile, ampak da se bode glasovanja vsaj zdržal, ako ne bode glasoval za vtemeljeni prestop na dnevni red. Menda bode g. Lienbacher tudi sam govoril o tej zadevi, ter razvijal svoje stališče. Kakor poročajo listi, bo tudi grof Coronini poprijel besedo ter nasvetoval

LISTEK.

Junaški sinovi in njih smrt.

(Po M. Jókai-u prev. A. Sušnik.)

Vse je bilo zgubljeno; slava prejšnjih bojev, nada sinov domovine, cvet armade, vse, vse je bilo uničeno v Draganski bitvi, ki je zlomila silo Moldave in slednjo zopet podjarmila turškemu cesarstvu.

Triintriideset mladih bojevalcev svete čete, ki so se borili s križem na prsih za vero in domovino, prerilo in prebilo se je skozi goste vrste Janičarov ter pobegnilo v goré. Vsi so bili vrlo hrabri, da si mladi. Med junaki svete armade ni bil nihče stareji nego dvajset let. Jordaki, najpogumnejši načelnik, brojil je še le sedemnajst let.

Ko je bila bitka zgubljena, raztrga Jordaki vihrajočo zastavo, obviije si jo okolu ledij, za pas pa vtakne nož in družega v roci držeč kliče svojim prijateljem: „Za manoj!“ in se zakadi v najgosteje vrste janičarske. Pogledavši nazaj bilo je le dvaintriideset junakov, ki so mu sledili, vsi drugi so padli.

Toda dvaintriidesetorica junaška rešila je svojega načelnika, da, — še več, vedla je soboj vjetnika, Tindarin bega, najmlajšega sultanovega zeta. Konj njegov je bil ubit, on sam vjet, in beguni ga celó v največi nevarnosti niso pustili izpred oči, ampak odvedó ga v goré, v kojih so našli po znanih jamah in brlogih za kratko dobo zavetišča.

Zmagajoči spahiji so jim za petami do poznega večera.

Malo krdelece se le semtertja oddahne in odpočije pod kakim skalovjem, za kojim se je tudi branilo, toda v hipu jo že izpodbadajo glasni kriki preganjalcev, da se spusté v tek. Spahi preganjajo bežečo trumo kolikor moči, kajti dobro so vedeli, da je med njimi tudi Tindarin beg.

Solnce se skrjuje za goré, ali mesec zarad jasnega neba begunev ni mogel zakriti v nočno temino. Komaj iztaknejo kako zavetišče, že so bili janičarji za njimi in jih podé pred seboj kot plahé srne.

Izza obeh vrhov draganšanske gore pomolé se stolpi sivega poslopja v mesečnem svitu. Na najvišjem stolpu lesketal je dvojni križ, in zadnja dva okna prostornega poslopja je razsvetljevala brleča lampica. To poslopje bil je samostan, osamljeno

bivališče usmiljenih sester. Dospé li beguni do vrat, potem si mogó odpočiti od prestanega boja, da-si le do jutra; kajti pobožne device ne bodo zaprle vrat pred poslednjimi junaki svete armade, ampak raji ž njimi, če treba, sladko za domovino umrle.

Iz samostanskega stolpa se oglasi otožni jék zvončka, da je nekdo zapustil ta svet.

„V samostanu imajo mrliča“, pravi jeden bojevalcev.

„Kmalu jih bo ondu še več“, odgovori drugi zamolklo.

Zvonček v tem hipu utihne, ko Jordaki s pestjo vdari ob samostanska vrata.

„Kdo je?“

„Jordaki in tovariši.“

Vrata se odpró. Prišlece sprejme častitljiva gospá, opatinja samostanu, v belem talaru.

„Ob prilični dóbi prideš, dobro došel“, pravi Jordaku.

„Nepriličnejši bi ne mogel priti, ko ravno sedaj“, odgovori ji ta trpko.

Zadnji njegovih tovarišev prestopil je ravno prag samostanski. Opatinja jih prešteje.

„Le dvaintriideset, in kje so ostali?“

nekak posredovalen predlog, o katerem pa časniki ne vedo nič gotovega povedati. Ta novica se nam zdi verjetna, ker se vsa politika grofa Coroninija ravna po znanem pregovoru: Šviga švaga čez dva praga. Tudi vlada bode izrazila svoje misli; obravnava o tej zadevi ima trajati kake tri ali k večjemu štiri dni, in se bode pustilo govoriti kakim 16 govornikom pa obema poročevalcema, namreč dr. Madejskemu za večino, dr. Sturmju pa za manjšino. V imenu vlade bode g. ministerski predsednik menda drugi dan poprijel besedo; kakor trdijo listi, vlada Wurmbandovemu predlogu ne pripisuje tolike važnosti, da bi morala odstopiti, ako bi bil sprejet ta predlog. Poročila predsednikova, pa predlog Steudelnov in Richterjev, ki sta kot prva predmeta na dnevnem redu, utegnejo pa toliko časa trajati, da se bode obravnava o Wurmbandovemu predlogu in govorniška borba med večino in manjšino, ki je že danes veliko poslušalcev privabila v zbornico, najbrže pričela že jutri.

Ponarejen denar.

Tacega denarja je pač mnogo na svetu, nahaja se pri bogatih in revežih, pri imenitnih in nizkih, toda pri prvih še navadno več, kakor pri poslednjih. Plačuje se ž njim v vsakdanjem življenju, mnogoteri ga sprejmó za pravi denar, ima več ali manj veljave, kakor že pride, navadno se to ravna po okoliščinah v življenju, po sreči in bogastvu, a za ta denar si prave sreče malokdo kupi v tem življenju, večne sreče pa nikoli in nikdar. Humaniteta in omika, ki iz njega izvira, je tisti ponarejeni denar in je krščanstvu in izobraženosti, ki po njem pride na človeški red, toliko podobna, kakor ponarejen denar pravemu, oba pa sta si po unanji obliki nekako podobna, zate se rada zamenjujeta. Star pregovor pravi: Kjer se Bogu tempelj stavi, postavi si tudi satan kapelico. „Hudobni duh povsod hoče posnemati Boga. Ni nam treba v zgodovini daleč segati nazaj, imamo to v sedanjih časih pred svojimi očmi, vsem je vsaj po imenu znana družba, ki se razširja po vsem svetu, ki pošilja svoje apostole po vseh krajih, ki terja od svojih privržencev slepo pokorščino in šteje razne članove iz vseh stanov med sabo, vsem je znano frajmavrarstvo. Kaj je ta svetovna zveza družega nego spaka krščanstvu, satan je hotel imeti svojo cerkev na tem svetu. Ni se tedaj čuditi, da je ta tajna družba izmed drugih pripomočkov, s katerimi se razširja, sprejela tudi tisto zapoved, katero je Zveličar tolikrat priporočal, namreč ljubezen do bližnjega, in povdarja prav posebno človekoljubje in omiko. Dasiravno ima na čelu zapisano, da ne ljubi človeške duše, vendar se zna obleči v angelja svitlobe, in v tej podobi se kaže kakor družba, ki razširja luč in svitlobo. Oznanjuje pa ljubezen, ter zagotavlja, da človekoljubje in humaniteta je vse kaj boljšega, kakor krščanska ljubezen do bližnjega. Ker je pa to silno važno vprašanje, in od njega zavisi prihodnja sreča ne le posameznemu, marveč vsemu človeškemu rodu, pogledjmo si bolj natanko ta ponarejen denar, kaj pomeni podoba na njem, kaj kaže njegov napis? Glej in sodi! pravi navaden pregovor, kterega se tudi tukaj hočemo držati.

Kaj pa je to, človeštvo samo po sebi ni nepokvarjeno? Kaj pomeni prav za prav tuja beseda „humaniteta“, ki se tolikrat imenuje med nami? — Pravi pomen besede je menda izraz za vsako tako dejanje, ki se človeku spodobi, ki se strinja s častjo in dostojnostjo pametnega bitja, posebno pa tukaj mislimo na vednost in npravno zadržanje. V tem smislu govorimo o vzgoji in omiki, ki iz surovega in nevednega človeka napravi olikanega in vljudnega, ki je „human“ in ljudomil tudi do ubožnih ljudi nižih stanov in slehernemu vse dobro privošči in stori. Ko bi bilo res vse tako lepo, kakor beseda kaže, bi mogel vsakdo s tem porazumljen biti, vsak bi mogel to podpirati, dasiravno je beseda za tako prizadevanje, „humaniteta“, še le pred kakimi štiri sto leti v navado prišlo. Žali Bog, da se pred to besedo dostikrat skriva neznosna ošabnost. Humaniteta hoče spopriniti Zveličarjev nauk, namesto krščanske vere in krščanskega nazora o svetu in časnosti, hoče postaviti svoj nauk o „pravem človekoljubju“. Ne krščanska vera, marveč omika in humaniteta more človeka oblažiti in požlahniti in vsposobiti za njegov vzvišen namen. To ima v sebi moderna beseda „humaniteta“ (človekoljubje). To je tedaj tisti ponarejen denar, ki se za pravi izdaja. Napis na tem denarju nam kaže, da se zanj kupi: omika in izobraženost, z njim se reši človek nevrednih spon, v ktere ga devlje krščanska zapoved, dalje pa ta denar odpravi vso revščino in pomanjkanje na svetu in razširja občeno blagostanje.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. januarija.

Notranje dežele.

Državno-zborska desnica štela je za poskušnjo glasove o priliki glasovanja proti Wurmbandovemu predlogu in se je prepričala, da, če noben desničar pri glasovanju ne izostane, bode najmanj za sedem glasov zmagala. Ako jih bo več kakor sedem, odvisno je od Coroninijevega kluba, v katerem so se pa Lahji menda tudi proti predlogu izrekli.

Pogodba o podržavljenju **Franc-Josipove železnice** predložila se bode danes ali jutri vladi, da jo podpiše. Delničarji so jo vsi brez izjeme sprejeli. Pozneje, brzkone konec tega meseca, predložila se bo menda že državnemu zboru.

„**Irredentariji**“ jeli so se v Spljetu gibati. Skoraj da ga ni dneva, da bi ponoči po spljetskih voglih ne nalepili veleizdajskih plakatov, ktere mora zjutraj policija potrgati. Laški konzul v Spljetu je od svoje službe odstavljen.

V Zadru je zdravniški sovét zapovedal, da se pobere in vniči vse oslajeno sadje (kanditi), katero se ne prodaja po za to odločenih prostorih, kakor so sladničarji. Zbolelo je v Zadru namreč v poslednjem času več družin, ki so tako sadje uživale in zdravniški sovét je spoznal, da je bilo oslajeno sadje barvano s strupenimi barvami.

Pravosodno ministerstvo sklenilo je od letos počenši vsako leto meseca januarija izdati imenik advokatov, ki bo uredjen po posameznih deželah in po odvetniških komorah. Advokati sledili si bodo po redu službene starosti in se bo pri vsakem tiskala letnica, kdaj ga je advokatna kamora med odvetnike sprejela. Imenik bo imel tudi še druge razne preglede.

Položaj sedanje **vlade na Dunaji** nasproti nam je vrlo dobro označil južno-štajarski kmet proti državnemu poslancu, ki ga je pogovarjal, naj le potrpi, vlada ima najboljšo voljo ravnopravnost vsem narodom dati, rekoč: „Da, gospod, kaj mi pomaga v še tako lepi hiši povabljenemu biti, če sem pa lačen in mi služabnik juho za vrat vlije, meso pa pod mizo vrže?“ Primera je izvrstna in za vsakega jako umljiva.

„Oester. Corr.“ piše, da med prvimi predlogi v sedanjem **državnem zboru** bo tudi Steudelnov, podžupana dunajskega, da se vpelje namesti pokopa sožiganje mrličev. — Če bode predlog njegov imel mnogo prijateljev in zagovornikov, se pač smé dvomiti — menda tudi med levičarji ne; le toliko je gotovo, da je predlog ta naravnost proti katoliško-krščanskemu pokopu obrnjen. Mi mislimo, da predlog je došel veliko prepozno; pač je nekdanj delal mnogo nepokoja po svetu in marsikdo se je zanj ogreval. Pri vsem tem se peči za sežiganje mrličev nikoli nikjer niso postavile, kakor ena v Koburgu in druga v Milanu, obe pa nimate nobenega dela. Čemu tedaj peč za mrliče? Veliko boljša bi bila peč za take liberalne, nepotrebne, pa mnogo dragega časa jemajoče predloge. Res, dobro bi služila vladi in ljudstvu.

V **ogerskem državnem zboru** pritožil se je poslanec Ivan Simonyi, da taka poljedeljska država, kakor je ravno Ogerska, nima še agrarnih ali poljedeljskih tikajočih se postav. Mi imamo postavo o menjicah, o trgovini, o konkurzu, tega pa, kar bi kakor poljedeljski narodi najbolj potrebovali, postavo o poljedeljsstvu, pa še nimamo! Postava bi se morala napraviti, ki natanjko določuje, da se sme le pridelek, nikdar pa ne polje samo zarubiti. Minister Zichy je priznal, da sme ogerska z upeljavo obrtniških nadzornikov popolnoma zadovoljna biti. Jako vestno in marljivo opravljajo svoj posel.

Iz Zagreba odpotovali so že večinoma vsi zunanji poslanci in ž njimi tudi minister Bedekovič. Splošnji položaj vidi se nekako potr.

Bana grofa Khuena je lastnoročno cesarjevo pismo ravno tako osupnilo, kakor zbrane poslance. Ban je prišel v veliki magnatski opravi v dvorano in je cesarsko pismo, katero banu nalaga dolžnost, deželno zborovanje odmah preložiti na poznejši čas, kateri se bo na najvišjem mestu določil, zapečateno podpredsedniku Hrvatu izročil. Ta ga odpečati in na glas prebere, na kar ban kalpak pokrije, rekoč: „V imenu Nj. Veličanstva kralja javim, da je deželni zbor trojedine kraljevine Hrvaške, Slavonije in Dalmacije preložen.“ Molčé in osupnjeno so poslušali poslanci kraljevo povelje ter tiho odšli. Nekaj oporekovalcev je viknilo: „Živila konstitucija!“ Ako se vprašamo, kaj je vzrok, da se je delovanje in hrvaškem deželnem zboru preložilo na poznejši ugodnejši čas, moramo pač odkritosrečno priznati, da prav nič družega, kakor grozna trma, breztaktnost in — naravnost rečeno, surovost dr. Starčevića (in njegovih), ki ni imel več lepe in spodobne besede v svojem slovarju za narodno stranko in za bana, kterega je javno v očitni seji žalil rekoč: „Kaj pa se nam ta madjarski hlapec posmehuje.“ Ali je to spodobno, olikanega človeka vredno? Ob enem se je pa vsa oblast izročila grofu Khuenu, in pač Hrvatje lahko Boga zahvalijo, da so dobili tako plemenito dušo za bana, kolikor se more do zdaj soditi, ki gotovo podeljene mu oblasti ne bo zlorabil, da bi nedolžnemu narodu dajal občinititi, kar so zagrizenci proti njemu grešili. Kako dolgo bo zasedanje praznovalo, kdo ve? Morda za vedno. Mogoče je tudi, da se bo deželni zbor razpustil, in tudi na ta slučaj so menda poslanci pripravljani, kajti podpredsednik Hrvat poslovil se je s tužnim glasom od svojih tovarišev rekoč: „morda se ne vidimo več tukaj!“ Storil ta edini čisto slovanski deželni zbor sicer v tem kratkem svojem zasedanju res ni, Bog ve, kaj. Največje njegovo delo je dovoljenje proračuna za

„V svoji domovini“, odgovori Jordaki kazoč na nebo.

Opatinja gre po stopnjicah pred možmi. Pred velikimi durimi refektorija (obednice) postoji in še jedenkrat reče Jordakiju: „Dobro došel, prišel si ob pravem času; kojo si včeraj sem pripeljal, je danes blaženo v Gospodu zaspala.“

Jordaki se pobožno prekriža in odpre oprezno duri.

Sredi sobe leži umrla; krasna, bleda prikazen z družega sveta; duša, očesu nevidljiva, pa biva daleč, neskončno daleč na drugem svetu.

Jordaki pristopi k prekrasni, blede umrli. Bila je še skoro otrok. Komaj je imela šestnajst let. V nemi bolesti poklekne tik mrliča in objame mrtvo deklico tresočimi rokami: bila je njegova sestra Irena.

Oni, drugi mladenič, ki ne more svojega pogleda odtrgati od bledega obraza umrle, je Mariotis Nasta, njen ženin. — Nepremično so njegove oči uprte vanjo. Ali je pač mislil, da tudi sam mora umreti? —

Pri glavi umrle goré dve sveči, in tretja svetilna, blede mesečina, obseva turobno skozi okno mrtvaški prizor. Štiri nune pojó psalme.

Puškin strel prerušil pesen, in razbito okno započe na tla. Janičarji, sovražniki so pred vratmi. Jordaki skoči na noge, stisne Mariotiju roko, — a nemo se mladenči pripravijo na obrambo.

Samostan imel je osem oken, za vsakim stala sta dva branitelja in zopet druga dva za njima, ki sta basala puške. Takoj prične se boj. Puške pokajo in marsikoji Osman, ki je sanjal že o zmagi, se zgrudi mrtev. Janičarom ni bilo moči, razrušiti samostanskih vrat: kdor je prišel do njih, podrle so ga krogle iz pušk mladeničev.

Med divjim bojem pele so nune tiho njih Kirie-eleison — Gospod usmili se nas!

Mladeniči so do polnoči odbili štiri napade, a Turki se prepričajo, da njih protivnik hoče drago prodati svojo kri. V Dragašan pošljejo toraj po topove, ki bodo samostan razstrelili, sablje in puške pa morile.

Kmalu privedó topove. Girlet aga, krvožejni sovrag, postavi se nasproti samostanu. Potem zakliče v samostan, naj prestanejo od brezvspešne brambe, orožje in vjetega njemu izroče, da si življenje rešijo.

Čuvši to Jordak, prime bega za roko ter ga

pelje v samostansko rakev; tú odpre pred njim krsto (trugo): napolnjena je bila s smodnikom.

„Zdaj idi v stolp nazaj in od todi govori z ago. Povej mu, da se junaki njegovi svojevoljnosti ne bodo poklonili, niti njegovi milosti vdali. Če pa hoče, da prideš živ od todi, naj se pobere z vsemi svojimi ljudmi izpred samostana, da nam bo môči v miru zapustiti ta kraj; tebe potem pustimo tú. Ako bi pa le jedenkrat ustrelil s topovi na samostan, poslopje, tebe in nas vse razstrelim v zrak. Zdaj govori ž njim, če ti je življenje tvoje drago!“

Tindarina bega odvedejo v samostanski stolp; tú stopi k oknu in vikne agi: „Junaški Girlet, dolžnost tvoja ni, varovati moje življenje, ampak premagati sovražnike. Nikar torej pogajati se s sovražniki za moje življenje, zgrabi jih pogumno, vsaj so strahopetni in se tresejo pred . . .“

Ni še izgovoril, kar ga zadene krogla iz Jordakijeve puške, beseda mu zastane v grlu, življenje v srcu; Tindarin beg se zvali mrtev iz stolpa, sultanova hči postala je vdova.

(Konec prih.)

prvo polovico leta 1884, zboroval je pa skoraj mesec dni. Tu se pač jasno kaže, kam slepa strast človeka zapelje. Namesto da bi se bilo ondi vzajemno uspešno delovalo, so pa opozicijonci le na to gledali, kako bi škandal za škandalom delali, vse drugo bila jim je deveta briga.

Lesi je postopanje *liberalnih časnikov* se nikjer v lepši bliščobi ne vidi, kakor zdaj v bojevanji, bolj prav obrekovanji ogerske zgornje zbornice. Ta namreč je zavrgla, kakor znano, 12. t. m. vnovič nasvetovano postavo o krščansko-judovskih zakonih. Mnogo so liberali zabavljali čez avstrijske mogočnejše, ki so šli v Budapešto glasovat zoper postavo. To bi se jim še spregledalo, ker tudi marsikterim konservativcem ni bilo všeč, in sicer tu in unkraj Litave ne, a praša se: Kako pravico ima časnikarstvo ogerskim škofom in plemenitajem odrekati politično previdnost, da, celo zmožnost, nasproti pa jim podtikati svojega lastnega pankerta (izdajalno ravnanje), kakor bi z Vatikanom rovali zoper Italijo, Nemčijo, in kdo vé, koga še. Očitno je, da liberalci s tem hočejo le tuje vlade na pomoč klicati, da bi se vtikale v ogerske zadeve. Takemu ravnanju se pač drugi izraz ne prileže (še to je premehek), kakor Greuter-jev „Pfui!“

Vnanje države.

V *Rumuniji* nastal je 17. in 18. t. m. v mestu Buzen mali upor. Vzrok nereda je vpeljava novih taks na ondašnjem magistratu in pa sklenjeno posojilo za mestne namene. Ljudje pa s tem obojim niso bili zadovoljni in se jih je prvi dan zbralo blizu 2000, drugi dan pa le 300 pred magistratom, kjer so jeli kričati. Ko pridejo vojaki na mesto, zgrabijo vročekrvni Rumunci za palice, kamne, polena, ali kar je komu ravno pod roke prišlo in se vojakom v bran postavijo. Vojaki pa tudi v Rumuniji ne razumejo šale, in so vstrelili, na tisto pa z golimi bajonetami ljudstvo razganjati jeli. Župan je na to objavil, da so se nove takse že opustile in tudi namerovano posojilo se ne bo napravilo, na kar so ljudje mirno razšli, kakor „Bukarester Ztg.“ poroča.

Avstrijskim židom je *Rusija* prepovedala se na Rusko naseljevati. Le tedaj, ako bi se za ruske podanike oglasili, se jim naselbina dovoljuje.

Ruska vrhovna tiskovna uprava posvarila je že v drugič dnevnik „Ruskij Kurjer“, ki vedoma in s premislilkom ideje med narodom širi, ki se ruski vladi slabe in nevarne zde.

Princ Viktor Napoleon se je nasproti Cassagnacu jako odločno izrazil, da se tako dolgo odpove vsaki misli do prestola, dokler živi njegov oče.

Politični oblaki med *Angleško* in *Francoško* so se razkadili, in kakor pravijo, se menda zopet oba naroda prav prijazno posvetujeta, če li bi ne bilo dobro, da bi oba skupno proti Mahdiju postopala, ter ga iz Sudana iztepla tjekaj, od koder se je pritepel. Kar se pa Sudana tiče, se je pa tudi Turčija sedaj oglasila. Ukazala je namreč svojemu poslancu Musurus-paši, naj se gledé tega sporazume z Angleži in naj pozve, kaj se ondi misli, kajti egipčanska vlada je v sporazumljenji s Turčijo za trdno sklenila Sudanu se odpevedati.

Španski konservativni kabinet ima že polne roke posla s preosnovo uradniškega oboja. Španski poslanec v Parizu, maršal Serrano, se bo odpovedal. Politika novega kabineta bo konservativna in strpljiva. Le napadom na kralja in na monarhično načelo se bo krepko protistavila. Do čistega preosnovala se bode vseučilišče in javni poduk.

Izvirni dopisi.

Laški trg, 21. januarija. (*Pogreb kanonika Antona Žuže.*) Komaj se je pričelo novo leto, že nam je vzela nemila smrt častitljivega starčka, čigar ime je znano po slovenskih krajinah zlasti naše Štajarske kronovine.

Po dovršenih 84 letih je 18. t. m. previden s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspal prečastiti gospod Anton Žuža, starosta lavantinskih duhovnov, častni korar, vitez Franc-Jožefovega reda, častni občan laškega in žavskega trga, dekan in nadžupnik Laški. V nedeljo popoldne ob 3 je bil časten sprevoz, najpoprej iz farovža v cerkev, kjer so se mrtvaške večernice za pokojnika opravile. Potem stopi na leco govornik, kakor bi si boljšega želeli ne bi mogli, namreč prečastiti kanonik Anton Kosar. Kakor povsod, pokazal se je tudi tukaj preizvrstnega govornika.

V vvodu nam je povedal kratke črtice o življenji pokojnikovem, ki se je leta 1800 rodil, bil 1822 v mašnika posvečen, je kaplanoval v Konjicah in Ločah, postal župnik v Studenicah, potem postal dekan v Slov. Bistrici in l. 1846 dekan in nadžupnik Laški. In potem je govornik zasadil tri cvetlice na grob njegov, na levo toplo rodoljubje, na desno državljansko zvestobo in v sredi gorečnost za sv. vero. Poslušajoč ta prelepi govor sem si želel, naj bi ga

vsi Slovenci slišali. Prepričavno je dokazoval iz besed in djanja Kristusovega dolžnost rodoljubja in dopolnvanje te dolžnosti od strani ranjega Žuže, kterega ime ni nikjer manjkalo, kjerkoli je šlo za blagor slovenske domovine, bodisi z besedo ali denarom.

Dalje je prosil govornik gledati in paziti na drugo cvetlico, državljansko zvestobo, pokazal potrebo in dolžnosti države in navdušeno omenil lanskega potovanja presvitlega cesarja.

Tretjo in najimenitnejšo cvetlico je vsadil v sredo groba: gorečnost za sv. vero, ki naj raste in svoje veje razprostira na desno in levo, ter uni dve cvetlici varuje. Rod in država brez vere obstati ne more, ona je najimenitnejša. Te tri cvetlice naj skrbno varujejo Slovenci vsi, in da jim ložej v spominu ostanejo, naj si zapomnijo naše geslo: Vse za vero, dom, cesarja!

Zdaj vzdignejo mrtvo truplo in velikanski sprevoz se vrsti. 46 duhovnikov je bilo navzočih, sprevoz vodili so vis. čast. stolni dekan mariborski; med duhovniki so bili trije korarji in peteri dekani. Rakvi sledila je obilna in odlična rodbina. Zvonilo se je po celi dekaniji v soboto in nedeljo. Celjski pevci z dijaki so zapeli svojemu dobrotniku mile in v srce segajoče pesmi trikrat, pred farovžem, pred cerkvijo in na grobu, kakor da bi se ne mogli ločiti od svojega očeta. Pri tej priliki omenim, da se je meni venec celjskih dijakov, ki je bil skoraj iz samih nepozabljivih potočnic (Vergissmeinnicht) sestavljen, najbolj dopadel. Vencev je bilo prinesenih in poslanih okrog 30, zmed katerih jih je bilo 17 z napismi na trakovih, kakor tu sledijo:

„Ljubljencu svoje rodbine — obitelj Širca“, „Uzornemu rodoljubi poklanja Savinski Sokol“, „Nepozabljivemu rojaku — Žavčani“, „Svojemu blagemu dobrotniku in častnemu udu — katoliško podporno društvo v Celji“, „Čitalnica Šmarijska“, „S spoštovanjem — Žavska požarna bramba“, „Milemu dobrotniku — dr. Karol Slanee“, „Blagemu rodoljubi — celjski pevci“, „Uzornemu rodoljubi — ljubljanski Sokol“, „Zvestemu rodoljubi — rodovina Bleiweis-Trsteniški“, „Nepozabljivemu preblagemu očetu — celjski narodni dijaki“, „Svojemu častnemu udu — narodna čitalnica v Celji“, „Svojemu dobrotniku — Ivan Kačič“, „Ljubljanska čitalnica“, „Dem geliebten Onkel — Familie Zanier“, „Auf Wiedersehen — Familie Janič“, „Familie Roblek-Bergmann“.

Zagreblji smo sinoči, kar je bilo umrjočega, duh njegov pa ostane med nami, da nas budi in drami še po smrti, zakaj v zadnjem sporočilu je namenil ustanovo za dijake. Toliko na kratkem o tem pogrebu, kakoršnega Laški trg gotovo še nikdar videl ni. Vas slovenske bralce pa prašam: Ako je Anton Žuža, ki se je v jožefinskih napravah šolal, tako plemenito, zlahtno srce do svojega naroda imel, kakšno ime zaslužijo tisti, ki današnji dan izobraženi svojega naroda poznati nočejo? —n—

Od Velenja, 21. jan. (Za obletnico.) Dne 20. januarija 1782 je luč belega dneva zagledal mož, kterega slavno ime se še sedaj gostokrat izgovarja in sliši. Včeraj bila je obletnica rojstnega dneva imenitnega člana vladarske hiše avstrijske. Ta mož je sicer dne 11. majnika 1859 slovo dal svetu, ali njegova dela živijo med ljudstvom na Štajarskem, in tudi domoljubnim Slovincem oznanjujejo njegovo blago srce. Ime velikemu dobrotniku naše dežele je — nadvojvoda Jovan. Soproga mu še živi v Gradu ter je letos dne 4. januarija dočakala svoj 80. rojstni dan. Po žilah te gospe teče slovenska kri, saj ji je mati (Plohl) bila doma od sv. Lovrenea pri Ptujih.

V skalski dolini in posebej v naši okolici boš redko naletel na človeka, kteremu bi „nadvojvoda Jovan“ vsaj po imenu bil neznan. Kogar je namreč že pot vodila skozi bližnjo „Hudo luknjo“, ta je imel priložnost ogledovati celo spomenik omenjene osebnosti. Še nek „Slovenčev“ podlistkar si je tisti kraj gotovo moral iz dijaških let dobro zapomniti, ker bi nam sicer ne mogel prizora iz njegovega tamošnjega bivanja tako krepko naslikati, kakor je o svojem času to storil v „Slovencu“. No, toliko mimogredé. Vrnimo se k včerajšnjemu godovnjaku.

Pač najlepši vspeh gledé delovanja človekovega vidi se takrat, kadar narod njegova dela ne le občuduje, ampak če mu njegovi potomci hranijo tudi hvaležen spomin. Ko bi nadvojvoda Jovan bil na bojnem polji srečnejši, to bi se danes mi spominjali njegovega vojaškega veleuma; ako bi mu bilo sijalo solnce sreče kot politikarju in državljanu, mi bi sedaj slavili njegovo bistroumnost; ali danes oče in dedek,

mati in babica pripovedujejo svojim otrokom in vnukom, kako ljubeznjiv in prijazen do ljudstva da je bil „princ Jovan“, ki je bil gospodar pa poseben dobrotnik ne le posameznikom, on je bil darežljiv prijatelj celi deželi.

Slavno ime dobrotnika zelenemu Štajaru nam v spomin kliče tudi celo vrsto njegovih rodovincev, predočuje nam slavno zgodovino preslavne hiše Habsburške, v kateri ima blagi pokojnik svoj začetek. Na to hišo so sebi na srečo slovenski kraji navezani že čez 600 let. Plemeniti Habsburgovci so naše kraje varovali pred nevarnostjo sovražnih sosedov, imenito grozovitih Turkov, med tem ko so „nemški bratje“ naših „fakcijozevcev“ nas iz političnih vzrokov in nagibov puščali na cedilu. Kaj vse je za našo deželo storil kralj Ferdinand I., nadvojvoda Karol II., nadvojvoda in cesar Ferdinand II., to je v zgodovini zapisano z zlatimi črkami.

Nedavno je nek francoski publicist ljubljeno nam Avstrijo primerjal kamenu, ki obstoji iz kameničev razne barve zloženih v celoto. Naša širja domovina je res podobna kameniti zidini, ki so jo Habsburgovci postavili in vtrdili z ljudstvom raznih jezikov. Ta močna trdnjava, skitana s pravo domoljubnostjo raznih narodov pod dvoglavnim orlom je do sedaj srečno odbijala divje napade, ki so Avstriji napovedovali pogin. Habsburgovci so našo ožjo domovino, Štajarsko deželo, potisnili v sredino, kjer je najbolje v zavetji, kjer se ji je najmanje bati vznemirjanja sosedovega. Še celo tukajšnjim fakcijoznim „šulferajnovcem“ ni treba prestajati strahu, kakoršnega so na pr. koncem leta 1473 našim prednikom delali Turki, ko so prišli iz Koroškega ter se pri Slovenj-Gradu ločili tako, da se je en del pomikal proti Konjicam, drugi pa proti Velenju. Vlekli so seboj do 8000 vjetih kristijanov, a živine brez števila. Kdo je takim roparskim četam konec storil? Mar niso to v prvi vrsti bili Habsburgovci? Vladarjem iz te hiše je njih blago srce vedno gorelo za mir in blagor narodov. „Šulferajnovci“! Posnemajte jih!

Rod, iz kterega izhaja nadvojvoda Jovan, ta rodovina je varovala in varuje največo svetinjo avstrijskih narodov, — katolicizem, kateri je seveda v ozki zvezi s socialnimi razmerami. Novodobni zgodovinarji sicer molčijo o zaslugah, ki so si jih avstrijski vladarji nabrali za katoliško cerkev, in če se ti proticerkveni povestničarji pri cerkvenem stališču cesarja Jožefa II. izjemno radi pomudijo — bodi jim! Nepristransko pisani listi bodo tudi to prikazen svetu razodevali v pravem svitu, — gotovo da ne Jožefovim častilcem na čast.

V obče se lahko reče, da ni humanitarne stroke, kjer bi se rodovina Habsburgovcev ne bila vdeleževala z zdatnimi podporami. Ne namenimo govoriti o vseučilišču, ki ga je v Gradu vstanovil Karol II., ne bomo opisovali mnogoštevilnih spomenikov, ki pričajo o dobrotljivosti avstrijskih vladarjev in štajarskih vojvod, . . .; koučajmo le z dostavkom, da znani „Joanneum“ in realka v deželni stolnici, južna železnica in pa kmetijska družba štajarska spričujeta, kaj vse je med ostalim storil včerajšnji sicer pokojni a vendar živi godovnjak — nadvojvoda Jovan.

Z Dunaja, 22. januarija. (*Dunajski morilci in roparji.*) Glasoviti Schenk pa njegova tovariša, ki so morili možev željne ženske, kakor tudi Pongrac in njegov pajdaš, ki sta oropala menjalca Eiserta, so bili včeraj izročeni deželni sodniji. Razun že prej znanih hudodelstev naznanjenih je policiji še mnogo drugih, pri katerih slutijo, da je bil v nje morda zapleten Schenk. Da se bode preiskava o teh na novo naznanjenih hudodelstvih tem laglje vršila, razpescili so Schenkovo podobo dotičnim sodnijam in oblastnijam. Kakor se pripoveduje, pisarila je Schenku tudi neka ljubljanska gospodičina, ki mora gotovo vesela in Bogu hvaležna biti, da tudi ona temu strašnemu človeku ni prišla v roke. Sodniku je neki razodel, da je mislil umoriti še več drugih mladih žensk, ki jih je imel že zapisane, v prvi vrsti pa da je hotel oropati gospodičino Malfatti in pomoriti njene posle. Pa tudi Jozefino Eder, ki je v njegove tatvine zapletena, bi bil naposled umoril, potem pa pobegnil v Ameriko. Ali niso to strašne reči, ki jih tukaj počenjajo? Kako bi dunajski listi kričali, ko bi se to godilo kje drugje! Glavno krivdo nad tem imajo pa gotovo nesramni inserati, ki jih prinašajo „Wr. Tagblatt“, „Extrablatt“, „Weltblatt“ itd., in v kterih se priporočajo in iščejo najnesramnejše zveze. Vsakemu človeku se mora toraj vsiliti vprašanje: Bi li ne bilo prav in potrebno, da bi vlada v roke vzela inserate in od njih zahtevala pla-

čevanje koleka, ki bi ji gotovo več dobička dajal, kakor časnikarski kolek, ki naj bi ga odpravila?

Menjalec Eisertu se neki prav slabo godi, in bo težko okreval. Njegova morilec pa trdovratno tajita svoje hudodelstvo. (Gl. telegram. Vr.)

Domače novice.

(Deželni predsednik baron Winkler) je včeraj vrnil se z Dunaja, kjer je kot vladni zastopnik dežele kranjske vdeleževal se obravnave z vlado ogerško zaradi združenja Žumberka in Marindola s Kranjsko. Kako daleč so dognane te obravnave, nam še ni znano.

(Mestni magistrat) vpeljal je pred par meseci tako zvani voz za pobiranje smeti in druge take tvarine. Podjetnik ali prevoznik tega posla pa ne more zaradi obilnosti vsem kaj, in mesto da bi dan za dnevom v vsaki ulici pobiral smeti, pride v celem tednu komaj enkrat na okoli. Hišni posestniki notranjega mesta so večinoma jame za smeti zasuli ali drugače prestrojili in tako je videti na več krajih na obrežju Ljubljane, da posli in drugi ljudje smeti, pepel itd. v Ljubljano mečejo. Dobro bi pač bilo, da se to prej ko mogoče odpravi.

(Kdor hoče zvezdo repatico) videti, naj se podviza; le še kakih 8 do 9 dni se vidi kmalo po solnčnem zahodu in tudi na tisti strani nekako do 8. zvečer.

(Dolgo tožbo) ima že Blaznikova tiskarna s Kleinmayerjevo zaradi ponatisa pratike, ki je bila od starodavnih časov lastnina Blaznikove tiskarne. Kmalo je zgubila ta, kmalo druga stranka. Državno upravno sodišče bode konečno reč rešilo. Naj že pravda izteče, kakor hoče, vsak bo Blaznikovi tiskarni pravdal. Le liberalna nagajivost (znabiti tudi lakomnost) je Kleinmayerjevo tiskarno pri tem podvzetji vodila — to saj kaže vse dosedanje ravnanje. Veljavnega opravičenja nismo čitali.

(Mrtvo žensko), ki je že dva dni ležala v vodi, so danes ribiči izlekli pri mesarskem mostu. Bila je nesrečnica neka vdova iz Moravč, z imenom Urša Grčar, stara 54 let. Kako je prišla v vodo, se ne ve.

(„Kazinoti“ ali „konstitucionalci“ ljubljanski), o katerih zdaj vse leto skoro nič ni slišati, so zdaj, o začetku predpusta, zopet dali od sebe znamenje, da se dihaljo in životarijo. V ponedeljek 21. t. m. zvečer se jih je zbrala mala peščica v kazini k občenemu zboru ter je, kakor vsako leto predpustom sklenila poslati „klubu skrajnih levičarjev“ državnega zbora zaupnico, s katero bo — seveda — tem silno pomagano. Predlog sprožil je dr. Suppann, ki menda nima družega posla, ko pečati se s takimi burkami, predsedoval pa je zboru dr. Dolfi Schaffer. Čudno, da ta! Kje je pa dr. Schrey? Ali je postal „der grollende Achilles“ ter se, kakor nekdanj ta, „skril za svoje ladije“ in se tam kuja? Če bo tako odtegoval se in svojo luč postavljaj pod škaf, kdo bo pa še vedel, kak politikar je on!

(O hranilnici nekaj, a nič hudega.) Danes je poslal kmet k nekemu trgovcu hranilnično knjigo, na katero je bilo od leta 1849 pričeni vloženi prav blizo 700 polagoma v manjših zneskih, ter prosil, naj mu ná-njo iz hranilnice vzame 800 gl. Trgovavec pošlje v hranilnico, a tam mu reko, da kapitala mu ne dajo toliko, ker ga ni toliko vložnega; naj rajši potegne obresti. To se zgodi in kaj misli kdo, koliko so znesle obresti? Ko je dobil ven 800 gl., ostalo je na knjizici še 1085 gold., ker je vsega skup z obrestmi bilo 1885 gold. Pač bo mož tega vesel.

Razne reči.

— Vabilo k veselici, katero priredi narodna čitalnica v Škofji Loki dne 27. januarija 1884. Vspored: 1. Knitl: „Žezulinka“, možki zbor. 2. Mendelssohn: „Kako bi izrazil ljubezen“, dvospev. 3. A. Hajdrih: „Deklica“, četverspev. 4. F. S. Vilhar: „Mornar“, bariton solo. 5. M. Vilhar: „Perice“, možki zbor. — Šolski nadzornik. Vesela igra v enem dejanji. Vstopnina: Udje prosti; neudje 30 kr., z družino 60 kr. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. K tej veselici uljudno vabi Odbor.

— Vabilo k veselici, katero napravijo gledališki diletanti na korist blagajnice „Katoliškega podpornega društva“ v Celji dne 27. januarija 1884 v vrtni sobani „pri belem volu“. Igrala se bo Županova Micika. Veseloigra s petjem v dveh

dejanjih: spisal dr. Janez Bleiweis. Častiti udje „Katoliškega podpornega društva“, ki oddajo svoj vabilni list pri vrodu v dvorano, plačajo 20 kr. vstopnine, neudi pa 40 kr. Vstopnino presegajoči, za blag društven namen darovani zneski, se bodo hvaležno sprejemali. Prosi se prav obilne vdeležbe. Začetek ob pol petih zvečer. — Ob enem se naznanja, da se bo pustno nedeljo, 24. februarija t. l., igrala ob pol štirih popoldne „pri belem volu“ tombola, h kateri so prav vljudno povabljeni častiti udje in prijatelji „Katoliškega podpornega društva“. K tej tomboli se ne bodo razpošiljala posebna vabila.

— Vabilo na maskerado katero priredi odbor ženskega oddelka delavskega podpornega društva v Trstu v nedeljo dne 27. januarija t. l. v zgornji dvorani gostilnice „Zeleni hrib“ (Monte Verde). Veteranska godba pod vodstvom kapelnika g. Riederja. Vstopnina 50 kr. za vsako osebo. Začetek ob 7. uri zvečer; denarnica se odpre že ob 6. uri.

— Pohvalni pismi za izvanredno delovanje in povzdigo poštne hranilnice dobila sta od poštne-hranilničnega vodstva na Dunaji gosp. Miha Aussetz, poštar, in gosp. Ivan Lapajne, vodja meščanske šole v Krškem.

— Umrl je deželni glavar konoški dr. Stieger po daljši bolezni 22. t. m.

— Veliki križec Leopoldovega reda so presvitli cesar podelili svojemu pooblaščenju v Carigradu, baronu Henriku Calice.

— Zavoljo zaslug pri zgradbi nove državne zbornice so dobili: stavbeni nadsvetnik Hansen red železne krone II. vrste, stavbeni svetnik Stach isti red III. vrste, arhitekt Auer viteški križec Franc-Jožefovega reda, dvorni mizar Karol Dübello, inženir Sigismund Wagner in fabrikant Viljem Wagner zlati zaslužni križec s krono, polir Langer in stavbeni vodja Rumpf zlati zaslužni križec.

— Pogum in napuh, s kojim se je Hugo Šenk še do poslednjega časa ponašal, zapustila sta ga popolnoma in tako je pohabljen in na duhu potr, da ga skoraj poznati ni. Lansko leto zmanjkalo je na Dunaji neke dekle Marije Wegnicht, ktera je nekoliko dni poprej svojim sorodnikom pravila, da se bo z imenitnim gospodom poročila in je za tega del tudi ves denar iz hranilnice vzela. Ker ni bilo do sedaj nobenega glasu od nje, mislili so sploh njeni rodovinci, da je na Dunaji omožena in da se ji dobro godi. Ko je pa o poživljenem Šenku naposled po celem cesarstvu vest počila, spomnili so se Wegnichteni bratje svoje sestre, da ji je morda Šenk namesto v zakon, na oni svet pomagal.

Telegrami „Slovenu“.

Dunaj, 22. jan. Ranjeni menjevalec Eisert je umrl, za njegovega sina ni nobenega upanja več.

Tisza je imel z grofom Kalnokyem razgovor eno uro; v četrtek najbrže odrine nazaj v Pešto.

Dunaj, 23. jan. Tisza je bil danes zjutraj ob 10. uri zopet pri cesarji sprejet, vrne se popoldne.

Budapešta, 28. jan. Postava o zakonih med judi in kristjani utegne biti umaknjena, pripuščeno pa večini, skleniti primerno obliko.

Dunajska borza.

22. januarija.

Papirna renta po 100 gl.	79 gl. 85 kr.
Sreberna	80 „ 35 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	94 „ 75 „
Ogerska zlata renta 6%	121 „ 50 „
„ 4%	89 „ 15 „
„ papirna renta 5%	86 „ 95 „
Kreditne akcije	160 gl. 304 „ 10 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 gl. 116 „ 50 „
„ avstr.-ogerske banke	845 „ — „
„ Länderbanke	116 „ 75 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	622 „ — „
„ državne železnice	319 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	228 „ 90 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123 „ 75 „
4% „ „ 1860	500 „ 138 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 169 „ 40 „
„ „ „ 1864	50 „ 168 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 170 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 20 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	105 „ 40 „
„ Ferdinandove sev.	104 „ 75 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „
London	121 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 71 „
Francoski napoleon.	9 „ 61 „
Nemške marke	59 „ 35 „

Tuji.

21. januarija.

Pri **Maliči**: Hartmann, kupec, iz Monakova. — Deutsch, Waltz in Nowak, kupei, z Dunaja.

Pri **Stonu**: Ljudovik Löhrner, zasebnik, z Dunaja. — Taussig, kupec, z Dnnaja. — Piemann, kupec, iz Prage. —

A. Frešne, c. k. major, iz Trsta. — Gahr, Rumpert, s Krškega. — Salmiè in Inocente, iz Postojne. — F. Dolinar, iz Vel. Doline.

Pri **Južnem kolodvoru**: Gustav Sternagl, kupec, iz Bolcana. — A. Rankel, iz Trsta. — A. Baron Flug, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Virantu**: A. Žvanut, s kcerjo, iz Vipave. — Štefan Derganz, iz Semiča. — Matija Dolar, iz Črnomlja. — Berdore in Stech, z Dobrepolja.

Priznano nepokvarjene, izvrstne voščene sveče

izdelujeta (22)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Imamo jo!!!

Po vstrajnih študijah posrečilo se je dr. pl. Bedenu izumiti

 pomado za lase,

o kateri se lahko z dobro vestjo reče, da je na svojem mestu. V čisto kratkem času po tej pomadi priraste gosta in krepka brada, kakor tudi lasje; zabranjuje pa tudi izpadanje las. Izumnik je porok za brezpopojen vspeh. (3)

Steklenica velja 2 gl. a. v.

Edina prava se dobi pri izumniku dr. pl. Beden-u v Pragi, Salmove ulice šte. 7, kamor je treba denar predposlati.

Brez te varstvene znamke, postavno varovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot ponarejeno.

Varstvena znamka.

Cvet zoper trganje, po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z raven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkoczyju, lekarju v Ljubljani. Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnili se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprilsrčnejšo zahvalo, zvssem spoštovanjem udani

(32) Franc Jug, posestnik v Smarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 50 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpustke in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljuje, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kricistilne kroglice, c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skaženem žledodu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvršit se tako v lekarni pri „samorogu“ Jul. pl. Trnkoczy-ja na mestnem trgu v Ljubljani.